

PISTEMOLOGICAL STUDIES IN PHILOSOPHY, SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES

ISSN 2618-1274 (Print), ISSN [2618-1282](#) (Online)
Journal home page: <https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/index>

УДК 327.82

Таміла Олександрівна Грачевська

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Пр. Гагаріна 72, Дніпро, 49000, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6214-6767>, E-mail: persefona01@i.ua

Received 02 July 2018; revised 09 August 2018; accepted 14 September 2018
doi: 10.15421/341905

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ТА ГОЛОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЧЕСНИХ КОНСУЛЬСТВ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ В УКРАЇНІ

Анотація.

Стаття присвячена дослідженню особливостей правового статусу та провідних напрямків діяльності почесних консульств іноземних держав в Україні. Охарактеризовано специфіку процедури призначення, допущення та підстави для звільнення почесних консулів іноземних держав в Україні. Значну увагу приділено аналізу практики функціонування почесних консульств таких держав як Ізраїль, Литовська Республіка, Боснія і Герцеговина на території України на сучасному етапі. Дослідженій комплекс функцій, здійснення яких покладається на почесні консульства іноземних держав в Україні.

Ключові слова: міждержавне співробітництво, почесні консульства, почесний консул, функції почесних консульств, статус почесного консула, Україна.

Tamila A. Hrachevska

*Oles Honchar Dnipro National University
Gagarina ave., 72, Dnipro, 49000, Ukraine*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6214-6767>, E-mail: persefona01@i.ua

*Features of the legal status and main areas of activities of honorary consulates
of foreign countries in Ukraine*

Abstract.

The article is devoted to the peculiarities of legal status and leading directions of activity of honorary consulates of foreign states in Ukraine. The specifics of the procedure for their appointment, admission and grounds for the release of honorary consulates of foreign states in Ukraine are characterized. It has been proved that the current scientific discourse gives a proper place to such issues as the peculiarities of the legal status and the specifics of the activity of honorary consulates of foreign states in Ukraine.

Particular attention is paid to considering the requirements imposed by the national legislation of Ukraine on persons intending to be honorary consuls of foreign states. An important place in the article is given to the analysis of privileges and immunities which honorary consuls enjoy while in office. The grounds for the release of honorary consulates of foreign states in Ukraine are analyzed. It is noted that the decision to terminate the powers of the Honorary Consul of a foreign state in Ukraine is made by the Minister for Foreign Affairs of Ukraine and communicated to the accrediting State.

The characteristic of the process of organizing the work of honorary consulates of foreign states in Ukraine is provided. In particular, honorary consuls of foreign states in Ukraine have the right to appoint employees of their institution at their own discretion and should take care of creating the proper conditions for the functioning of the honorary consulate. In this context, a certain amount of attention is paid to the consideration of the means necessary for the honorary consul of foreign states to perform the functions entrusted to them. As a

matter of priority, the Honorary Consuls should have appropriate premises at their disposal which they may purchase or lease to exercise their powers.

The peculiarities and leading directions of activity of the honorary consulates of foreign states in Ukraine at the present stage are characterized. Characterization of the general functions performed by honorary consulates of foreign countries in Ukraine is given. It is established that it is the Honorable Consulates that can effectively perform the functions of the link between the states in the absence of permanent diplomatic and consular establishments (on the example of the Honorary Consulate of Bosnia and Herzegovina in Ukraine).

The complex of functions, the implementation of which is entrusted to honorary consulates in Ukraine such states as Israel, Bosnia and Herzegovina, Lithuania, Slovakia, the Federative Republic of Brazil, is described. In particular, the functions of the Honorary Consulate of Bosnia and Herzegovina, located in Kyiv, are as follows: Assistance to officials of Bosnia and Herzegovina during their visit to Ukraine; taking care of and assistance to the citizens of Bosnia and Herzegovina living on the territory of Ukraine; promotion of tourism to Bosnia and Herzegovina; informing the relevant institutions of Bosnia and Herzegovina about the developments and events in various spheres in the host country (especially on trade and economic opportunities); providing objective and comprehensive information on the state of Bosnia and Herzegovina upon requests in the host country.

The leading directions of functioning of the Honorary Consulate of the State of Israel on the territory of Western Ukraine are considered. It is established that at the present stage, its employees are focused on the following tasks: restoration of investment attractiveness of the specified region, assistance to Ukrainian businessmen entering the market of Israel, implementation of joint projects in the field of security, intensification of cooperation in the field of information technologies, cooperation in the sphere of energy saving.

The role of honorary consulates in the process of developing transfrontier co-operation and supporting the national minorities that are compactly residing in the border areas is emphasized. Exactly for this purpose the Honorary Consulate of Slovakia was opened in a village Great Berezne, located near the Ukrainian-Slovak border, whose powers extend to the Transcarpathian and Ivano-Frankivsk regions.

A significant place in the article is given to the description of the implementation of the information function by the honorary consulates of foreign states and the function of maintaining and developing relations in the cultural sphere, as far as honorary consulates are also subjects of the implementation of cultural diplomacy. In particular, in March 2018 an exhibition of paintings by the members of the National Union of Artists of Ukraine with the symbolic name "Bridges" was opened at the premises of the Honorary Consulate of the Czech Republic in Uzhgorod, which should demonstrate the prospect of Ukraine's unification with the European Union.

Key words: interstate cooperation, honorary consulates, honorary consul, functions of honorary consulates, status of honorary consul, Ukraine.

Тамила Александровна Грачевская

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Пр. Гагаріна 72, Дніпро, 49000, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6214-6767>, E-mail: persefona01@i.ua

Особенности правового статуса и ведущие направления деятельности почетных консульств иностранных государств в Украине

Аннотация.

Статья посвящена исследованию особенностей правового статуса и ведущих направлений деятельности почетных консульств иностранных государств в Украине. Охарактеризована специфика процедуры назначения, допуска и основания для увольнения почетных консулов в Украине. Особое внимание уделено практике функционирования почетных консульств таких государств как Израиль, Литовская Республика, Босния и Герцеговина на территории Украины на современном этапе. Исследован комплекс функций, выполнение которых возлагается на почетные консульства иностранных государств в Украине.

Ключевые слова: межгосударственное сотрудничество, почетные консульства, почетный консул, функции почетных консульств, статус почетного консула, Украина.

Постановка проблеми. На початку ХХІ століття одним із важливих складників розвитку двостороннього співробітництва між державами світу є інститут почесних консулів, який переважно спрямований на розвиток та поглиблення партнерських відносин у таких сферах як економіка, культура, наука, туризм.

Відродження практики функціонування почесних консульств іноземних держав на території України відбулося на початку 90-х років минулого століття. В означений період фактично тривав процес становлення та розширення мережі почесних консульств іноземних держав, адже в попередні періоди розвитку української дипломатії цей інститут не отримав широкого поширення через низку причин. Зокрема, за часів існування Радянського Союзу інститут почесних консулів зовсім не використовувався через державну монополію на здійснення всіх аспектів зовнішньої діяльності. Після проголошення незалежності України дещо забутий інститут почесних консулів посів важливе місце в системі зовнішніх органів в першу чергу завдяки налагодженню та інтенсифікації прямих економічних контактів з іншими державами. Протягом останнього десятиліття простежується тенденція до збільшення кількості почесних консульств іноземних держав, акредитованих в Україні, на чолі котрих перебувають успішні та впливові громадяни, які є вмотивованими та зацікавленими у розвитку відносин між нашою державою та акредитуючою державами у всіх сферах, де є спільні інтереси. Вищезазначене дає підстави стверджувати, що інститут почесних консулів має значний потенціал та перспективи його залучення до поглиблення та інтенсифікації співробітництва України з її державами-партнерами.

Аналіз досліджень та публікацій. Варто відмітити ту обставину, що у сучасному науковому дискурсі таким питанням як особливості правового статусу та специфіка діяльності почесних консульств іноземних держав в Україні відводиться належне місце. У статті А.О. Мірошниченко був здійснений ґрунтовний аналіз норм міжнародно-правових

актів та національного законодавства Україні, які визначають правовий статус почесних консулів [1]. Історичний бекграунд розвитку інституту почесних консульств у зовнішньополітичній практиці УНР на початку ХХ століття було представлено у дослідженні І.Б. Матяша [2]. І. Берчак торкається у своїй публікації такої важливої проблеми як зловживання почесними консулами іноземних держав в Україні привілеями та імунітетами, які надаються ним виключно для виконання ними своїх професійних обов'язків [3]. К.Балабанов та М.В. Трофименко у своєму дослідженні здійснили компаративний аналіз практики використання інституту почесних консульств різними державами світу [4]. Вагомий потенціал та розширення практики залучення інституту почесних консульств іноземних держав в Україні до вирішення широкого спектру питання міждержавного співробітництва й актуалізує дослідження даного питання в сучасній науці.

Мета статті полягає у проведенні аналізу правового статусу почесних консульств іноземних держав в Україні та особливостей їх діяльності в контексті реалізації тих завдань, які поставлені перед ними акредитуючими державами.

Виклад основного матеріалу. Діяльність почесних консулів іноземних держав в Україні регламентується Віденською конвенцією про консульські зносини 1963 р. та Положенням про почесних (нештатних) консульських посадових осіб іноземних держав в Україні та консульські установи, що очолюються такими посадовими особами, яке було прийняте у 2007 р.

Варто звернути увагу на ту обставину, що у Віденській конвенції 1963 року не було встановлено чітких відмінностей у правовому статусі та функціональних обов'язках штатних та почесних консульств. З огляду на вищезазначене, правовий статус та напрямки діяльності почесних консульств у кожній державі мають специфіку, яка відображається у національному законодавстві. З огляду на це необхідно детально зупинитися на характеристиці норм, які визначають правовий

статус почесних консульств іноземних держав в Україні.

У Положенні 2007 р. надається наступне визначення почесного консула іноземної держави в Україні – «це посадова особа, яка очолює консульську установу та виконує окремі консульські функції від імені держави, що акредитує, на визначеній території України» [5].

У національному законодавстві України чітко визначені вимоги до осіб, які претендують на отримання статусу почесного консула. Важливо відмітити, що виконувати функції почесного консула іноземної держави в Україні може виконувати як громадянин України, так і іноземець, що відповідає світовій практиці. Зокрема, у ФРН почесними консулами можуть бути як громадяни цієї держави, так і іноземці, хоча перевага зазвичай надається саме громадянам ФРН [4]. Отже, для призначення почесним консулом в Україні особа має відповісти наступним вимогам: постійно проживати в Україні протягом останніх п'яти років; проживати на території свого консульського округу протягом терміну виконання нею консульських функцій; не перебувати на державній службі ні в Україні, ні в державі, що акредитує; не мати судимості [5].

Згідно з нормами Віденської конвенції 1963 р. почесний консул призначається акредитуючою державою й допускається до виконання своїх функцій державою перебування. Таким чином, остаточне рішення про призначення особи на посаду почесного консула іноземної держави приймається МЗС України.

Призначення почесного консула іноземної держави в Україні відбується наступним чином. Запит про надання згоди на призначення в Україні почесного консула іноземної держави, який містить детальне обґрунтування доцільності здійснення призначення, надсилається вербальною нотою до Міністерства закордонних справ України дипломатичним представництвом акредитуючої держави. У запиті в обов'язковому порядку мають

бути зазначені наступні моменти: клас, межі консульського округу, місто розташування почесного консульства й перелік його функцій. До МЗС України разом із запитом надається й біографічна довідка, у якій викладаються ключові події професійної діяльності претендента на заняття посади почесного консула. МЗС України повідомляє акредитуючу державу про прийняте рішення шляхом надсилання вербалної ноти. Необхідно відмітити ту обставину, що у разі прийняття негативного рішення МЗС України не повинно жодним чином пояснювати та аргументувати причини свого рішення.

У разі отримання позитивної відповіді від МЗС України іноземна держава видає особі, яка буде призначена на посаду почесного консула, спеціальний документ, який найчастіше оформлюється у вигляді патенту, що підтверджує її призначення на вказану посаду. У патенті обов'язково вказується наступна інформація: ім'я, прізвище, громадянство почесного консула, консульський округ, клас почесного консула, а також назва населеного пункту, де буде розташовуватися почесне консульство.

МЗС України, приймаючи консульський патент, визнає юридичний статус особи як голови почесного консульства й видає йому екзекватуру, офіційний дозвільний документ на виконання ним його функцій. Почесним консулам іноземних держав в Україні також надається посвідчення, що має на меті засвідчити їх статус.

Почесні консули іноземних держав в Україні мають право призначати співробітників своєї установи на власний розсуд й мають піклуватися про створення належних умов для функціонування почесного консульства. У першу чергу для виконання своїх функцій почесні консули повинні мати у своєму розпорядженні належні приміщення. Це можуть бути будинок, частина будинку та земельна ділянка, на якій розташуються вказані об'єкти, які використовуються виключно для виконання функцій почесного консула. Як правило, почесні консульства розташовуються в

окремому приміщені, яке вони можуть придбати у власність або орендувати. Під час виконання своїх професійних функцій почесний консул має право розміщувати на цій будівлі державний прапор і герб держави, інтереси котрої він представляє. Необхідно відмітити, що на приміщення почесного консульства не поширюється дія положень статті 31 Віденської конвенції 1963 р., тому правоохоронні органи України мають право доступу до них у випадку виникнення такої необхідності [6].

Необхідно зупинитися на підставах звільнення почесного консула іноземної держави в Україні з посади. Функції почесних консулів припиняються у наступних випадках: після повідомлення державою, що акредитує, МЗС України про припинення функцій почесного консула; після анулювання екзекватури; після повідомлення Міністерства закордонних справ держави, що акредитує, про те, що МЗС України припинило вважати його почесним консулом [5]. За загальним правилом, яке існує в сучасній міжнародній практиці, рішення про припинення повноважень почесного консула іноземної держави в Україні приймається Міністром закордонних справ України та доводиться до відома акредитуючої держави.

За загальним правилом почесні консули іноземних держав не отримують заробітну платню від держав, інтереси котрих вони представляють на території України. При цьому у практиці більшості держав світу передбачені різноманітні форми компенсації витрат, необхідних на забезпечення діяльності консульської установи. До них належать: надання права на утримання консульських зборів за рахунок відшкодування фактичних витрат почесного консульства (це притаманно для таких держав як Німеччина та Данія); компенсація витрат, пов'язаних з орендою та утриманням приміщення та виплати заробітної платні співробітникам почесної консульської установи (ця форма є характерною для Нідерландів).

Почесні консульства іноземних держав в Україні активно працюють над реалізацією

наступних завдань: захист в державі перебування інтересів акредитуючої держави, її фізичних та юридичних осіб; отримання та вивчення інформації про економічний стан, особливості соціальних процесів, розвиток науки та культури в окремому регіоні; сприяння розвитку дружніх відносин між акредитуючою державою та державою перебування, розширення відносин у тих сферах, які представляють взаємне зацікавлення сторін. Під час реалізації означених функцій почесні консульства мають активно співпрацювати з дипломатичними установами та штатними консульствами тієї держави, інтереси котрої вони представляють. До того ж почесний консул має виконувати всі доручення, які надходять від дипломатичних представництв та штатних консульств тих держав, інтереси яких вони представляють.

На почесні консульства іноземних держав в Україні поширюються привілеї та імунітети, встановлені Віденською конвенцією 1963 та Положенням 2007 р.. Зокрема почесний консул має право вільно пересуватися й подорожувати територією України, якщо це не суперечить чинному законодавству України. Недоторканним є також і консульський архів почесного консула, за тієї умови, що він зберігається окремо від інших паперів та документів, що представляють приватну кореспонденцію глави консульської установи або її співробітників. Проте, на відміну від штатних консулів, почесний консул немає імунітету від арешту та від виклику до суду, проте навіть за таких умов до почесного консула мають ставитися з відповідною повагою. Важливо також відмітити ту обставину, що дія консульських привілеїв та імунітетів не поширюється на членів його родини. Дія привілеїв та імунітетів почесного консула іноземної держави в Україні припиняється в момент завершення його перебування на посаді, до того часу вони мають продовжувати існувати, навіть у тому випадку, якщо у державі буде розвиватися збройний конфлікт [5].

Активний розвиток інституту почесних консульств іноземних держав в Україні

розпочався з 1999 р., що свідчило про зацікавленість іноземних партнерів у розвитку динамічних та взаємовигідних відносин з представниками українського бізнесу, науки, гуманітарної сфери. Найбільше почесних консульств іноземних держав зосереджено у Києві, столиці України, де сконцентровані найбільші можливості для реалізації поставлених перед ними завдань. Багато почесних консульств іноземних держав за останні роки були відкриті й у регіональних центрах, які мають високий рівень економічного розвитку (Дніпро, Львів). Безумовно, що відкриття почесних консульств іноземних держав в цих містах було продиктовано економічними інтересами й позитивно вплинуло на інтенсифікацію економічного співробітництва та зростання товарообігу між державами. Можна припустити, що кількість почесних консульств іноземних держав у регіональних центрах України буде зростати одночасно зі зростанням економіки України та розширенням її зовнішньоекономічних зв'язків.

Доцільно більш детально зупинитися на характеристиці особливостей та провідних напрямків діяльності почесних консульств іноземних держав в регіональних центрах України та Києві.

Так, навесні 2015 р. було відкрито Почесне консульство держави Ізраїль у західному регіоні України, повноваження якого поширюються на такі області як Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Волинська, Рівненська, Хмельницька, Чернівецька, Закарпатська. Заснування цього почесного консульства було викликане необхідністю зміцнення міждержавних відносин між Україною та Ізраїлем та вирішенням гострих питань, передусім пов'язаних з історичним минулим розвитку відносин між українцями та єреями у вказаному регіоні у ХХ столітті.

Наразі на Почесне консульство держави Ізраїль у Західноєвропейському регіоні України покладається реалізації наступних завдань: відновлення інвестиційної привабливості вказаного регіону, допомога українським бізнесменам із виходом на ринок

Ізраїлю, реалізація спільніх проектів у сфері безпеки, активізація співробітництва у сфері інформаційних технологій, співпраця у сфері енергозбереження [7]. Почесне консульству активно співпрацює з Посольством Ізраїлю в Україні щодо покращення іміджу України серед громадян Ізраїлю. З цією метою регулярно організовуються наступні заходи: промотури для журналістів, які представляють світські та релігійні медіа Ізраїлю; тури для представників туристичних агенцій та операторів; розробка туристичних маршрутів для ізраїльських громадян. Не залишається остроронь Почесне консульство й від вирішення проблем, які повсталі перед нашою державою через події на сході. Так, за ініціативою Почесного консула О.Вишнякова, група дітей з західної України, чиї батьки постраждали, або загинули під час перебування на сході України, мали змогу пройти реабілітацію у дитячому таборі у Єрусалимі [7]. Разом з Посольством Ізраїлю Почесне консульство безкоштовно проводять тренінги та семінари за участю ізраїльських психологів для роботи з постраждалими внаслідок подій на сході. Отже, Почесне консульство Ізраїлю у Західній Україні не лише займається питаннями активізації співробітництва в економічній, культурній, гуманітарній, безпековій сферах, а й намагається реалізувати досвід Ізраїлю в цих сферах на території нашої держави.

Восени 2017 р. на території західної України також було відкрите Почесне консульство Республіки Молдова, повноваження якого поширюються на Львівську, Рівненську та Тернопільську області. В.Губицький, який й очолив дану установу, вбачає пріоритетним напрямом своєї роботи налагодження економічних та бізнесових контактів між представниками ділових кіл обох країн [8]. Є всі підстави сподіватися, що це завдання буде найближчим часом реалізоване, адже як молдавські, так і українські бізнесмени зацікавлені у розвитку співробітництва. Свідченням цього є те, що тільки на території Львівської області зараз представлені близько п'ятидесяти молдавських підприємств.

У вересні 2010 р. у Києві було відкрито

Почесне консульство Боснії і Герцеговини в Україні, роботу якого планувалося зосередити на розвитку економічного, культурного співробітництва та надання допомоги боснійським громадянам та компаніям в Україні [9]. Почесне консульство Боснії і Герцеговини в Києві стало надзвичайно важливою ланкою розвитку співробітництва цієї держави з Україною, адже на території Україні немає дипломатичного представництва цієї держави. Інтереси Боснії та Герцеговини представляє в Україні посольство цієї держави в Угорщині, що дещо ускладнює безпосередню комунікацію між представниками обох держав. Почесне консульство Боснії і Герцеговини в Україні як раз і мало заповнити цю прогалину, приділяючи розвитку відносин у сферах, які представляють взаємний інтерес для держав, зокрема торгівлі. До речі, на пріоритетності розвитку двосторонньої торгівлі між двома державами ще на церемонії відкриття Почесного консульства наголосив його очільник Андрій Васильківський, який зазначив: «Я вірю, що показники двосторонньої торгівлі можуть зрости вже у найближчому майбутньому, як тільки українські бізнесмени зможуть краще пізнати та проаналізувати бізнес-можливості Боснії і Герцеговини, і навпаки» [9]. Окрім цих функцій наразі Почесне консульство Боснії і Герцеговини в Україні зосереджено на виконанні наступних завдань: надання допомоги офіційним посадовим особам Боснії і Герцеговини під час їхнього візиту до України; вживання заходів щодо опіки і допомоги громадянам Боснії і Герцеговини, які проживають на території України; пропагування туризму до Боснії і Герцеговини; інформування відповідних органів Боснії і Герцеговини про зрушення та події у різних сферах у країні перебування (особливо про можливості в торговельно-економічній сфері); надання об'єктивної та вичерпної інформації про державу Боснія і Герцеговина на запити у країні перебування [9]. Проте почесний консул цієї держави в Україні не має права видавати віз й з цих питань українські громадяни змушені звертатися до посольства. Таким чином,

Почесне консульство Боснії і Герцеговини в Україні сприяє налагодженню різносторонніх міждержавних відносин, що є важливою складовою розвитку двостороннього діалогу.

Досить часто почесні консульства іноземних держав відкриваються у прикордонних регіонах й на них покладається завдання активно розвивати саме транскордонне співробітництво та підтримувати національні меншини, які компактно там проживають. Так, 15 листопада 2013 р. було відкрито Почесне консульство Словаччини у с. Великому Березному, що знаходиться неподалік від українсько-словацького кордону й повноваження якого поширяються на Закарпатську та Івано-Франківську області. Рішення про відкриття Почесного консульства саме у цьому населеному пункті було прийнято через наміри надати підтримку словацькій національній меншині, яка вже не одне століття проживає в даному регіоні, сприяти розвитку малого та середнього бізнесу в українських районах, що мають спільний кордон зі Словаччиною [10]. Дане Почесне консульство виконує цілий спектр функцій: приймає заяви цивільно-правового характеру, надає консультації у цивільно-правових питаннях, надає допомогу громадянам Словаччини у випадку необхідності. Безперечно, що присутність Почесного консульства Словаччини у прикордонному населеному пункті сприяє більш ефективному та швидкому вирішенню більшості питань, які зазвичай виникають у населених пунктах, розташованих неподалік державного кордону.

Активному та динамічному розвитку міжнародних контактів Дніпропетровщини допомагають почесні консульства іноземних держав, які протягом останніх років були відкриті у м. Дніпро. 2 серпня 2017 р. у м. Дніпро було розпочато роботу Почесного консульства Федеративної республіки Бразилія, повноваження якої поширюються на наступні області України – Дніпропетровську, Черкаську, Запорізьку, Кіровоградську. Одним із магістральних завдань даного Почесного консульства має стати розвиток бізнесових проектів з представниками підприємств

регіону. Посол Бразилії в Україні Освальдо Біато Жуніор, який був присутній на церемонії відкриття Почесного консульства, зазначив, що умови для співробітництва з Україною значно привабливіші, ніж з такими державами як Італія та Словаччина, що робить український ринок цікавим для його держави [11]. Відкриття Почесного консульства Бразилії матиме позитивний вплив не лише на розвиток двосторонньої торгівлі, а на активізацію співробітництва в сфері освіти, адже зараз у Бразилії не вистачає університетів, де б здійснювали підготовки фахівців в сфері фізики та математики, а вищі навчальні заклади Дніпропетровщини як раз мають славетні традиції підготовки таких кадрів.

У м. Дніпро функціонує також Почесне консульство Литовської Республіки, яке було відкрито у листопаді 2013 р. за сприяння Українського союзу промисловців та підприємців та Ділової Ради «Україна-Литва». Головним завданням діяльності даного Почесного консульства в першу чергу є захист громадян Литви, які знаходяться на території Дніпропетровської області, зміцнення економічного співробітництва між представниками регіону та зацікавленими підприємствами Литовської Республіки, розширення культурних контактів [12]. Ці завдання були реалізовані на практиці завдяки реалізації успішних проектів, спрямованих на інтенсифікацію співробітництва між Дніпропетровщиною та Литовською Республікою. Зокрема, у 2013 р. було підписано контракт між Дніпродзержинським Металургійним комбінатом та Литовським тепловозним ДЕПО «ДЕПАС» щодо ремонту тепловозів у Литві [12]. Почесне консульство Литовської Республіки також надає постійну підтримку литовському культурно-діловому центру «Гінтарас», який об'єднує громадян Литви, а також українців литовського походження які проживають на території Дніпропетровської області, для збереження історичних, культурних традицій. Необхідно відмітити, що Почесне консульство Литовської Республіки також активно брало

участь у наданні допомоги воїнам АТО та дітям, які змушені були переселитися з зони АТО, що стало суттєвим внеском у вирішення складних питань, які виникли через події на сході України.

Безумовно, що в першу чергу почесні консульства іноземних держав працюють над розвитку співробітництва між державами, чиї інтереси вони представляють, і Україною у економічній та торговельній сферах, але вони також беруть участь у різноманітних мистецьких, культурних заходах, оскільки саме почесні консульства є суб'єктами культурної дипломатії й сприяють налагодженню різноманітних контактів між державами. Наприклад, у березні 2018 р. у приміщенні Почесного консульства Чеської Республіки в Ужгороді відкрилася виставка живопису членів Національної спілки художників України з символічною назвою «Мости», що має продемонструвати перспективу об'єднання України з Європейським Союзом [13]. Почесне консульство Чорногорії в Україні разом з Посольство Чорногорії в Україні у жовтні 2017 р. взяли участь у фестивалі «Outlook World Culture Festival», який є складовою реалізації проекту Outlook, що виступає одним із напрямів реалізації культурної дипломатії. Участь у цьому заході представників Почесного консульства надала додаткові можливості для презентації культурних особливостей своєї держави [14].

Висновки. Безперечно, що функціонування почесних консульств іноземних держав є важливим складником розвитку двосторонніх відносин України з державами, що їх акредитують. Саме почесні консульства є важливими суб'єктами відстоювання в першу чергу економічних інтересів та захисту іноземних громадян в регіонах свого розташування. Постійне розширення мережі почесних консульств іноземних держав в Україні актуалізує питання більш чіткої регламентації правового статусу почесних консулів іноземних держав на території України, адже чітко простежується тенденція до розширення кола їх функціональних обов'язків та повноважень.

Не виникає сумнівів, що кількість почесних консульств іноземних держав в Україні буде збільшуватися, адже вони довели свою

ефективність та неодноразово підтвердили здатність оперативно виконувати поставлені перед ними завдання.

Бібліографічні посилання

1. Мірошниченко О.А. Почесний консул: міжнародне право та національне законодавство України. *Форум права*. 2010. Вип. 2. С.303-307. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2010_2_48 (дата звернення 9.09.2018)
2. Матяш І.Б. Заснування інституту почесних консулів України в 1918-1923 рр.: правові засади та ключові основи URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/2942/2635> (дата звернення 9.09.2018)
3. Берчак І. Почесні консули в Україні: дипломатія чи бізнес? URL: <http://meest-online.com/ukraine/policy/pochesni-konsuly-v-ukrajini-diplomatiya-chy biznes/> (дата звернення 9.09.2018)
4. Балабанов К.В., Трофименко М.В. Інститут почесних (нештатних) консулів URL:https://www.researchgate.net/publication/323521996_INSTITUT_POCESNIH_NESTATNIH_KONSULIV (дата звернення 6.09.2018)
5. Положення про почесних (нештатних) консульських посадових осіб іноземних держав в Україні та консульські установи, що очолюються такими посадовими особами від 25.05.2007 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0617-07> (дата звернення 1.02.2018)
6. Почесні консули іноземних держав в Україні. Погодження, діяльність, припинення повноважень URL: <https://mfa.gov.ua/ua/protocol-info/honorary-consulates-in-ukraine/activity> (дата звернення 6.09.2018)
7. Почесний консул Ізраїлю в Західній Україні «Сьогодні важливо довести, що Західна Україна – не «бандерівці» й антисеміти»: URL:<http://forbes.net.ua/ua/nation/1404086-pochesnij-konsul-izrayilyu-vzahidnij-ukrayini-sogodni-vazhlivo-dovesti-shcho-zahidna-ukrayina-ne-band> (дата звернення 6.09.2018)
8. Почесне консульство Молдови працюватиме на три «фронті» URL: <https://wz.lviv.ua/news/207223-pochesne-konsulstvo-moldovy-pratsiuvatyme-na-try-fronty> (дата звернення 1.02.2018)
9. У Києві відкрилося Представництво Боснії і Герцеговини URL: <http://www.bhconsulate.org.ua/about/34/> (дата звернення 6.09.2018)
10. Почесне консульство Словацької Республіки URL: <http://sk-consulate.org.ua/ua/about> (дата звернення 17.09.2018)
11. Бразилія хоче співпрацювати з Дніпропетровщиною в сферах торговли, образования и туризма. URL: https://most-dnepr.info/news/society/150201_braziliya_hochet_sotrudnichat.htm (дата звернення 17.09.2018)
12. Почесне консульство Литовської Республіки у м. Дніпро. URL: <https://www.dnepr-lt.com.ua/> (дата звернення 17.09.2018)
13. Закарпатські художники виставилися в чеському Почесному консульстві в Ужгороді URL: <http://uzhgorod.net.ua/news/122615> (дата звернення 17.09.2018)
14. Фестиваль культур народів світу URL: <http://montenegroconsulate.kiev.ua/> (дата звернення 17.09.2018)

References

1. Miroshnichenko O.A. Pochesniy konsul: mIzhnarodne pravo ta natsionalne zakonodavstvo Ukrayini. *Forum prava*. 2010. Vip. 2. S.303-307. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2010_2_48(data zvernennya 9.09.2018)
2. Matyash I.B. Zasnuvannya Institutu pochesnih konsuliv Ukrayini v 1918-1923 rr.: pravovi zasadni ta klyuchovi osnovi URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/2942/2635> (data zvernennya 9.09.2018)
3. Berchak I. PocheasnI konsuli v UkrayinI: diplomatiya chi bIznes? URL: <http://meest-online.com/ukraine/policy/pochesni-konsuly-v-ukrajini-diplomatiya-chy biznes/> (data zvernennya 9.09.2018)
4. Balabanov K.V., Trofimenko M.V. Institut pochesnih (neshtatnih) konsuliv URL:https://www.researchgate.net/publication/323521996_INSTITUT_POCESNIH_NESTATNIH_KONSULIV (data zvernennya 6.09.2018)

5. Polozhennya pro pochesnih (neshtatnih) konsulskih posadovih osIb Inozemnih derzhav v UkrayinI ta konsulskI ustanovi, scho ocholyuyutsya takimi posadovimi osobami vId 25.05.2007 r. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0617-07> (data zvernennya 1.02.2018)
6. PocheSniI konsuli Inozemnih derzhav v UkrayinI. Pogodzhennya, dIyalnIst, pripinennya povnovazhen URL: <https://mfa.gov.ua/ua/protocol-info/honorary-consulates-in-ukraine/activity> (data zvernennya 6.09.2018)
7. PocheSniy konsul IzraYilyu v ZahIdnIy UkrayinI «SogodnI vazhlivo dovesti, scho ZahIdna Ukrayina – ne «banderIvtsI» y antisemIti»: URL:<http://forbes.net.ua/ua/nation/1404086-pochesnij-konsul-izrayilyuvzahidnij-ukrayini-sogodni-vazhlivo-dovesti-shcho-zahidna-ukrayina-ne-band> (data zvernennya 6.09.2018)
8. PocheSne konsulstvo Moldovi pratsyuvatime na tri «fronti» URL: <https://wz.lviv.ua/news/207223-pochesne-konsulstvo-moldovy-pratsyuvatyme-na-try-fronty> (data zvernennya 1.02.2018)
9. U KiEvI vIdkrilosya Predstavnitstvo BosnIYi I Gertsegovini URL: <http://www.bhconsulate.org.ua/about/34/> (data zvernennya 6.09.2018)
10. PocheSne konsulstvo SlovatskoYi RespublikI URL: <http://sk-consulate.org.ua/ua/about> (data zvernennya 17.09.2018)
11. Braziliya hochet sotrudnichat s Dnepropetrovskinoy v sferah torgovli, obrazovaniya i turizma URL: https://most-dnepr.info/news/society/150201_braziliya_hochet_sotrudnichat.htm (data zvernennya 17.09.2018)
12. PocheSne konsulstvo LitovskoYi RespublikI u m. Dnipro URL: <https://www.dnepr-lt.com.ua/> (data zvernennya 17.09.2018)
13. ZakarpatskI hudozhniki vistavilisyva v cheskomu PocheSnomu konsulstvI v UzhgorodI URL: <http://uzhgorod.net.ua/news/122615> (data zvernennya 17.09.2018)
14. Festival kultur narodiv svitu URL :<http://montenegroconsulate.kiev.ua/> (data zvernennya 17.09.2018)